

РЕШЕНИЕ

№ 80

гр. Пазарджик, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Ани Харизанова

при участието на секретаря Стоянка Ст. Коцева
като разгледа докладваното от Красимир Г. Ненчев Въззивно гражданско дело № 20245200500061 по описа за 2024 година

Производството е по чл.258 и сл.от ГПК – *въззивно обжалване*.

Районен съд В. е сезиран с искова молба ,подадена от *М. Б. Т. ,ЕГН ******, с адрес в гр.В. , ул.“ Т.У.“ № 2, против *М. И. Г., ЕГН ******, с адрес в гр. В. , ул. „В.П. „ № 1.

С Решение № 5/ 29. 04. 2021г. на районен съд В. ,постановено по гр. д. № 696/ 2022г. по описа на същия съд,предявените искове са отхвърлени изцяло , като неоснователни.

Решението на районния съд се обжалва с въззивна жалба от ищцата в първоинстанционното производство. Във въззивната жалба се излагат съображения за неправилност на обжалваното решение,поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Искането е да се отмени решението на районния съд и се постанови ново решение от въззивната инстанция по съществото на спора, с което се уважат предявените искове.Прави се искане за присъждане на сторените съдебно –деловодни разноси в двете инстанции.

В срока по чл. 263 ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор от противната страна по въззивната жалба .В отговора се оспорва въззивната жалба. Искането е да бъде потвърдено решението на районния съд, като правилно и законосъобразно .

В открито съдебно заседание страните , чрез пълномощниците си поддържат въззивните жалби .

Пазарджишкият окръжен съд , след като обсъди основанията за неправилност на съдебното решение, които са посочени във въззивната жалба , като взе предвид становището на

противната страна по въззивната жалба и събраните доказателства, при спазване разпоредбата на чл. 235 от ГПК, прие за установено следното :

Въззивната жалба е **процесуално допустима** .

Жалбата е подадена от *активно легитимирана страна*(ищец в производството пред районния съд).

Жалбата е подадена в *преклузивния двуседмичен срок по чл.259 ал. 1 от ГПК*.

В текста на чл. 269 от ГПК са посочени правомощията на въззивния съд при проверка на обжалваното съдебно решение. Посочено е ,че съдът *служебно се произнася по валидността на решението . По допустимостта на решението в обжалваната му част . По останалите въпроси въззивната инстанция е ограничена от посоченото в жалбата .*

Във въззивната жалба не се съдържат оплаквания за нищожност на обжалваното съдебно решение или за неговата процесуална недопустимост. Възраженията , които се правят са свързани с правилността на съдебното решение .

Разгледана по същество въззивната жалба е **неоснователна** .

I.Правно основание на предявените искове и фактически състав на правната норма.

От обстоятелствата , които са изложени в исковата молба и от направеното искане може да се направи извода , че съдът е сезиран с *осъдителни искове за заплащане на обезщетение за причинени „неимуществени вреди“ от непозволено увреждане . Правното основание на предявените искове е по чл. 45 от ЗЗД във вр.с чл. 52 от ЗЗД .*

Фактически състав на правната норма по чл. 45 от ЗЗД .

- *деяние* (действие или противоправно бездействие) ;
- *противоправност на деянието* (деянието трябва да нарушава определена правна норма (законов или подзаконов нормативен акт ,без значение към кой клон от правото принадлежи.) или да нарушава общото правило на добрите нрави “да не се вреди другимо „).
- *вина на дееца* (под формата на „пряк“ или „евентуален умисъл“ (чл. 11 ал. 2 от НК) или непредпазливост, под формата на „съзнавана „ или „несъзнавана „ небрежност- чл. 11 ал. 3 от НК).
- *вреда* (имуществена(под формата на претърпяна загуба или пропусната полза) или неимуществени (морални)вреди);
- *причинна връзка между виновното и противоправно деяние и причинената вреда* (вредите трябва да са „пряка и непосредствена последица от увреждането“ (чл. 51 ал. 1 от ЗЗД). Това означава,че вредата трябва да е необходимо и закономерно следствие на увреждането, а не да е случайно свързана с резултата);
- *при непозволеното увреждане вината се предполага до доказване на противното* (чл. 45 ал. 2 от ЗЗД). Деецът следва да обори презумпцията за вина ,за да се освободи от отговорност, като докаже , или че деянието му е случайно , или че е бил невменяем по време на извършване на деянието , или че е действал при условията на неизбежна отбрана , крайна необходимост, изпълнение на закон или заповед или че има съгласие на пострадалия за увреждането му.

Фактически състав на правната норма по чл. 52 от ЗЗД.

Основните разяснения за съдържанието на понятието „справедливост“, по смисъла на чл. 52 от ЗЗД са дадени и в Постановление №4 / 23.12. 1968г. на Пленума на ВС. Посочено е ,
че това понятие не е абстрактно понятие и преценката е свързана с конкретни обективни данни по делото , които трябва да се вземат предвид при определяне размера на обезщетението .

Тези основни положения са развити в практиката на ВКС ,включително постановена по реда на чл. 290 от ГПК(виж Р. №16/06. 03. 2012г. по т. д. № 461/ 2011г. на 2-ро т.отд. на ВКС ; Р. №177/27. 10. 2009г. по т. д. № 14/ 2009г. на 2-ро т.отд. на ВКС ; Р. №88/17. 06. 2014г. по т. д. № 2974/ 2013г. на 2-ро т.отд. на ВКС ;)Приема се ,*че обезщетението по чл. 52 от ЗЗД трябва да представлява точен паричен еквивалент на всички понесени от лицето болки ,страдания и неудобства-емоционални ,физически и психически сътресения.*

Обобщавайки съдебната практика по въпроса за приложението по чл. 52 от ЗЗД може да се направи извода , че основните критерии ,за да се определи размера на обезщетението по чл. 52 от ЗЗД са следните :

-Видът ,продължителността и интензитета на болките и страданията , които лицето е претърпяло към момента на увреждането ;

-Видът и интензитета на болките и страданията , които лицето ще търпи за в бъдеще;

-Негативните емоционални преживявания на лицето ;

-Социален дискомфорт за определен период от време ;

-Икономическата конюнктура в страната чрез нейните проявни форми- официалната статистика за средната работна заплата в страната и нивото на инфлацията ;

-Общественото възприемане на понятието „справедливост“ на определен етап от общественото развитие;

-Размерът на обезщетението не следва да бъде източник на обогатяване на пострадалия;

II. Правни изводи .

Исковете са **неоснователни.**

Ищцата претендира заплащането на обезщетение за причинени неимуществени вреди на три фактически основания:

-сумата 3000 лева,ведно със законната лихва,считано от 09.06.2022 г., за направеното от ответницата в електронния сайт vip-velingrad.com на 09.06.2022,клеветническо твърдение, че ищцата си прави „фалишив пиар“ с публикуване на информация за нейно участие като състезател по плуване в международно състезание в Г. и спечелването на медали;

-сумата 1000лв. ,водно със законната лихва,считано от датата на увреждането(период края на месец юни-началто на месец юли 2021г.) за направени от ответницата в гр. В., пред родители на деца, чийто треньор е ищцата , твърдения, че ищцата е „измислен треньор“, че медалите от състезанията са фалишиви, че ходи по измислени състезания с незначителни участници ;

-сумата от 1000 лв.,ведно със законната лихва,считано от подаване на последната жалба, за подадените от ответницата срещу ищцата жалби до Отдел”Закрила на детето” към ДСП В. от 17.06.2021 г. и месец април 2022 г. и до Районна прокуратура Пазарджик, Териториално поделение В. , пр.№2190/2022 г.;

От обстоятелствата , които са изложени в исковата молба въззивната инстанция прави извода ,че деянията , които са посочени в исковата молба осъществяват фактическия състав на престъплението „обида „ , по чл. 146 от НК ,а не на престъплението „ клевета „ , по чл. 147 от НК.

В исковата молба ищцата е посочила ,че ответницата е направила публични изявления, които са засегнали нейната чест и достойнство , а така също са уронили личния и професионалния ѝ авторитет в обществото . Тези твърдения осъществяват фактическия състав на престъплението „обида „.

Фактическият състав на престъплението „ клевета „ изисква ответницата да е разгласила за ищцата позорни обстоятелства или да ѝ е приписала престъпление, каквито обстоятелства не са изложени в исковата молба .

Какъв е фактическия състав на престъплението“обида „?

1 / *Казването на обидни думи или изрази или извършването на обидни действия по отношение на пострадалото лице ;*

2 / *Обидните думи или изрази или обидните действия трябва да бъдат възприети от пострадалото лице . Възприемането може да бъде извършено „пряко и непосредствено“ чрез визуален контакт между лицата или „непряко“- чрез радио,телевизия , печат , телефон или по дигитален път (интерактивна комуникация) ;*

Въззивната инстанция счита ,че думите , които са посочени в исковата молба за това, че ищцата си прави „фалшив пиар“ с публикуване на информация за нейно участие като състезател по плуване в международно състезание в Г. и спечелването на медали и това ,че ищцата е „измислен треньор“, че медалите от състезанията ѝ са фалшиви, че ходи по измислени състезания с незначителни участници,действително представляват обидни думи и квалификации по смисъла на чл. 146 от НК. Тези обидни думи и квалификации са възприети от пострадалото лице непряко - чрез интерактивна комуникация (дигитален метод) и чрез родителите на децата , които ищцата е обучавала.

Поставя се въпроса – посочените в исковата молба обидни думи, действително ли са казани от ответницата?

1.По отношение на публикацията в електронния сайт vip-velingrad.com , че ищцата си прави „фалшив пиар“ с публикуване на информация за нейно участие като състезател по плуване в международно състезание в Г. и спечелването на медали.

Пред първоинстанционния съд са приети без възражения от страните съдебно-техническа експертиза и допълнителна съдебно-техническа експертиза. От заключенията на техническите експертизи е установено , че на сайта vip-velingrad.com. е публикувана статия от 09. 06. 2023г. „Плувкините от В. М. Т. и В.Д. с медали от Г.“.

В заключенията си вещото лице посочва, че на сайта vip-velingrad.com., не е установил да е налице посочения от ищцата коментар и емотикон “усмихнато човече“. Вещото лице е установило следа от изтрит коментар, като е обяснило пред съда, че не може да установи на кого принадлежи този изтрит коментар и какво е съдържанието му.

При липсата на технически данни за посочения в исковата молба коментар , правилен и законосъобразен е извода на районния съд затова ,че не може да се приеме доказаност на иска,само въз основа на обясненията на свидетелите Т.А.М. и Г.К.К. . Това е така , тъй като коментари и изявления , които са направени в електронни сайтове, следва да бъдат установени от специалисти в тази област, чрез съответните технически средства ,а не с гласни доказателства . В случая по аналогия следва да намери приложение намира разпоредбата на чл. 164 ал. 1 т. 3 от ГПК , според която не са допустими свидетелски обяснения за установяване на обстоятелства , за доказването на които закона изисква писмен акт.

Освен това , разпитаната по делото свидетелка М.П.Д. е обяснила пред съда ,че е видяла като коментар под публикацията смеещо се човече , но не може да каже от кой е направен този коментар.

2.По отношение на твърденията в исковата молба за направени от ответницата в гр. В., пред родители на деца, чийто треньор е ищцата , твърдения, че ищцата е „измислен треньор”, че медалите от състезанията са фалшиви, че ходи по измислени състезания с незначителни участници.

Въззивната инстанция намира за обоснован и законосъобразен извода на районния съд за това ,че по делото не е установено и доказано обидно поведение на ответницата М. И. Г. по отношение на ищцата М. Б. Т., изразяващо се в употребата на думите ,посочени по – горе.

Според текста на чл. 146 ал.1 от НК обидата има две форми на изпълнителното деяние- обидни думи и изрази ,епитети, квалификации, сравнения или общо казано“вулгарен и недопустим език“, или обидни действия,жестове ,мимики.Обидните думи или действия трябва да засягат честта или достойнството на пострадалия,да представляват унижително отнасяне към пострадалия.

Обидните думи или действия трябва да са възприети от пострадалия(да са достигнали до него).Това може да стане както непосредствено (чрез личното присъствие на пострадалия по време на обидата),така и опосредствено (чрез печата,радиото,телевизията,по телефона,чрез писмо, чрез трето лице , дигитално, както и чрез всички съвременни форми на интерактивна комуникация).

Деянието трябва да бъде извършено умишлено. Допустими са и двете форми на умишлен пряк или евентуален умишъл.

Същественото при обидата е „целта“ на деянието. Обидните думи или действия трябва да имат за цел именно да унижат честта и личното достойнство на пострадалия.

На първо място , следва да се отбележи ,че думата „измислен треньор“ не представлява неприлична дума, ругатня или дума,съдържаща унижителни съждения за качествата на ищеца. Употребените изрази представляват оценъчни съждения, субективни виждания на ответницата, които касаят дейността на ищцата като треньор по плуване които, макар и да са отрицателни, не са обидни.

На второ място,направените изявления от ответницата не могат да се квалифицират като „противоправно“ деяние. Ищцата, представлява публична личност(треньор по плуване).Отрицателните оценки и критики за определена личност , ако не нарушават обществените порядки на общуване (не съдържат груби, вулгарни изрази), ако не приписват извършването на престъпление и не съдържат твърдения за конкретен позорящ неверен факт, не могат да бъдат квалифицирани като „противоправни“ и да бъдат основание за ангажиране деликтната отговорност на лицата, които са ги изrekli. Приложение намира конституционно гарантирания принцип за свободата на словото и по-високата степен на обществена критика, която по необходимост следва да търпят публичните личности (виж Решение № 204 от 12.06.2015 г. на ВКС по гр. д. №7046/2014 г., IV г. о.; Решение № 468 от 26.05.2009 г. на ВКС по гр. д. № 1868/2008 г., IV г. о.).

Дори и да се приеме, че изразената оценка за ищцата е негативна, тъй като внушава липса на професионални качества за изпълняване на дейността като „треньор“, тази оценка не е противоправна и може да бъде направена свободно съгласно чл. 39, ал. 1 от Конституцията на Република България. Оценката не съдържа обидни изрази и квалификации и не

нарушава забраната по чл. 39 ал. 2 от Конституцията на Република България. Следва да се отбележи ,че такива негативни оценки обичайно съпътстват работата на всяко лице, заемащо подобна длъжност и са част от правото на всеки гражданин да изразява свободно мнението си.

3.По иска за заплащане на сумата от 1000 лв.,ведно със законната лихва,считано от подаване на последната жалба, за подадените от ответницата срещу ищцата жалби до Отдел "Закрила на детето" към ДСП В. от 17.06.2021 г. и месец април 2022 г. и до Районна прокуратура Пазарджик, Териториално поделение В. , пр.№2190/2022 г.;

Обоснован и законосъобразен е извода на районния съд за това , че действията на ответницата по подаването на жалби до Отдел "Закрила на детето" към ДСП- В. от 17.06.2021 г. и 14.04.2022 г. и до РП- Пазарджик, ТО-В., пр.№2190/2022 г., представляват законово правомощие на лицето да подава жалби, да докладва нередности или да търси помощ от съответните държавни органи . Действията на ответницата по подаването на жалби не са имали за цел да накърнят репутацията на ищцата, а са израз на упражнено право на жалба, което означава ,че нейните действия са правомерни.

В подкрепа на този извод са събраните по делото писмени и гласни доказателства (виж обясненията на свидетелите С.С.Ж.,М.К.Г. и св. Б.В.Р.).

Подаване на жалби не носи белезите на „злоупотреба с право“, за да представлява деликт по чл. 45 ЗЗД. Съществували са обстоятелства, които са дали основание на ответницата да сигнализира надлежните органи за инцидента, възникнал между нейната дъщеря и ищцата .Не е установено по делото ответницата да не е имала повод да сигнализира държавните органи за оказване на съдействие. . Ето защо не може да се приеме, че е налице злоупотреба с права от страна на ответницата .

В заключение следва да се посочи ,че по делото липсват писмени доказателства за влошаване на здравословното състояние на ищцата в резултат на обидата. Въззивната инстанция счита, че това обстоятелство следва да се установи с писмен документ ,издаден от компетентно лице (лекар) ,а не със свидетелски обясненията. В случая приложение следва да намери разпоредбата на чл. 164 ал.1 т. 3 от ГПК за недопустимост на свидетелските обяснения за установяване на това обстоятелство . Липсват писмени доказателства за това ,че ищцата М. Т. е потърсила лекарска помощ и е лекувана за влошено здравословно състояние,предизвикано от обидата, в какъвто смисъл са обясненията на св. Т.М. .

При положение,че фактическите констатации и и правните изводи на районния съд съвпадат с тези на въззивната инстанция, на основание чл. 271 ал.1 от ГПК, решението на районния съд ще следва да се потвърди, като правилно и законосъобразно .

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция и на основание чл.78 ал. 3 от ГПК ще следва да се осъди жалбоподателя да заплати в полза на ответника по въззивната жалба **сумата 700 лв.**,представляваща договорено и изплатено адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция, по представения договор за правна помощ и списък на разноските по чл. 80 от ГПК.

Предвид на гореизложеното и на основание чл. 235 от ГПК Пазарджишкия Окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 5/ 29. 04. 2021г. на районен съд В., постановено по гр. д. № 696/ 2022г. по описа на същия съд.

ОСЪЖДА *М. Б. Т. ,ЕГН ******, с адрес в гр.В. , ул.“ Т.У.“ № 2, да заплати в полза на *М. И. Г., ЕГН ******, с адрес в гр. В. , ул. „В.П. „ № 1, **сумата 700 лв.**,представляваща договорено и изплатено адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция.

На основание чл. 280 ал.3 т.1 от ГПК решението на въззивната инстанция не подлежи на касационно обжалване (субективно и обективно кумулативно съединени иски с цена на всеки иск под 5000лв.).

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____